

การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

LEARNING DEVELOPMENT ON THAI ECONOMY BY USING JIGSAW COOPERATIVE
LEARNING TECHNIQUE OF SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE LEARNING
SUBSTANCE GROUP OF MATHAYOM SUKSA 1 STUDENTS

17

ธารสุธา กุศลเฉลิมวิทย์*
รองศาสตราจารย์พร มีกลาง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม(cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.63 ถึง 0.73 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.35 ถึง 0.60 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 และแบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 85.83/84.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7851
3. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาลัทธิสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยอัสสาน

** อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยอัสสาน

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop the lesson plans on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique to achieve the efficiency criteria of 80/80 ; to study the effectiveness index of the lesson plans on the range that assign, to compare the achievement scores before and after using the learning plans on Thai economy by using jigsaw cooperative learning technique and to study the students' satisfaction towards the learning management on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique of social studies, religion and culture learning substance group of Mathayom Suksa 1 students

The sampling group consisted of 36 Mathayom Suksa 1/5 students at Thatnaraiwittaya School, under the Secondary Educational Service Area Office 23, in the first semester of 2012 academic year, selected by cluster random sampling. The research tools were the lesson plans on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique with validity between 0.80 to 1.00 ; the students' learning achievement pre test and post test with difficulty between 0.63 to 0.73, discrimination power between 0.35 to 0.60, the validity values between 0.80 to 1.00, and reliability of the total issue at 0.91. The data were analyzed by validity, difficulty, discrimination power, reliability, percentage, mean, standard deviation, and t-test (Dependent samples).

The results were as follows :

1.The efficiency criteria of the Lesson Plans on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique of social studies, religion and culture learning substance group of Mathayom Suksa 1 students were 85.83/84.81, which were higher than the standard criteria of 80/80.

2.The effectiveness index of the lesson plans on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique of social studies, religion and culture learning substance group of Mathayom Suksa 1 students were 0.7851

3.The students' learning achievement after learning the lesson plans on Thai economy By using Jigsaw cooperative learning technique of social studies, religion and culture learning Substance group of Mathayom Suksa 1 students was significantly higher than those of before at .01 level significance.

4. The students' satisfaction towards the learning on Thai economy by using Jigsaw Cooperative learning technique of social studies, religion and culture learning substance group of Mathayom Suksa 1 Students, as a whole, were at the highest level.

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะมาถึง การจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศจะสามารถสร้างสรรค์ ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่างๆ ได้และเพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์เหมาะสมแก่กาลเวลาและบริบทของสังคมไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้ เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ให้ความสำคัญสูงสุดกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ

ผู้เรียน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 52) ซึ่งสอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) ที่มีจุดหมายต้องการพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย ประหยัด มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รักประเทศ รักชาติ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 5-6) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 2)

ธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาหลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นวัยที่มีช่วงความสนใจระยะสั้นๆ จึงควรใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสม (ลัดดาวัลย์ คงพลปาน. 2547 : 3) แต่การจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุดคือการจัดการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง โดยครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ มีนักเรียนเป็นผู้รับความรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนไม่คุ้นเคยกับการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเพราะเคยชินกับการรับความรู้จากครูเพียงคนเดียว

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมวิธีหนึ่งเพื่อพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มผู้เรียนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกในกลุ่ม การที่แต่ละคนมีวัยใกล้เคียงกันทำให้สื่อสารเข้าใจกันเป็นอย่างดีและนักเรียนได้ใช้ความคิดและปฏิบัติแล้วแสดงความคิดของตนเองแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนพัฒนากระบวนการคิดพื้นฐาน ทักษะในการสื่อสาร ทักษะทางสังคม รวมทั้งการจัดการและกิจกรรมส่วนใหญ่ภายในห้องเรียนจะดำเนินไปด้วยตัวนักเรียน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นการเรียนรู้ วางแผนกิจกรรมและจัดหาแหล่งข้อมูลที่จะให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นผู้ขยายความรู้ความคิดของนักเรียนให้สมบูรณ์ ครูจึงมีบทบาทสำคัญหลายประการมากกว่าเป็นผู้สอนอย่างเดียว จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกคนพัฒนาก้าวหน้าขึ้น (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2545 : 45) และยังสามารถนำมาใช้กับการเรียนทุกวิชาและทุกระดับชั้น ทำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียนในด้านทักษะการคิดพื้นฐาน การกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติกิจกรรมที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม การเสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกันและความร่วมมือภายในกลุ่ม การเรียนรู้โดยกลุ่มร่วมมือในชั้นทำกิจกรรมกลุ่มซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งที่ครูผู้สอนเป็นผู้มอบหมายให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหา ที่กำหนดให้ สมาชิกแต่ละคนจะถูกกำหนดโดยกลุ่มให้ศึกษาเนื้อหาคนละตอนที่แตกต่างกัน ผู้เรียนจะไปทำงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาที่เหมือนกัน หลังจากที่ทุกคนศึกษาเนื้อหานั้นจนเข้าใจแล้วจึงกลับเข้ากลุ่มเดิมแล้วเล่าเรื่องที่ตนศึกษาให้สมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่มฟัง โดยเรียงตามลำดับเรื่องราวเสร็จแล้วให้สมาชิกในกลุ่มคนใดคนหนึ่งสรุปเนื้อหาของสมาชิกทุกคนเข้าด้วยกัน ครูผู้สอนอาจเตรียมข้อสอบเกี่ยวกับบทเรียนนั้นไว้ทดสอบความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในช่วงสุดท้ายของการเรียน (ทิศนา แคมมณี. 2553 : 266) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของอารุณี บุญยีน (2547 : 49-51) พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ ที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนอย่างมีระบบช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ยังทำให้นักเรียนเกิดความก้าวหน้าทางด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

จากประสบการณ์การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในรายวิชาสังคมศึกษา 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยา ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในปัจจุบัน พบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายประการ คือ นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดทักษะกระบวนการคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสม วิธีการสอนของครูจะใช้การอธิบายเนื้อหาตามบทเรียนหรือการสอนแบบบรรยาย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะในการทำงานกลุ่ม มี

ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยมาก โดยเป็นผู้รับความรู้อย่างเดียว นักเรียนขาดโอกาสที่จะร่วมเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กันส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะทางสังคมที่ดีและพฤติกรรมมีส่วนร่วมในสังคม นักเรียนที่เรียนเก่งจะแข่งขันกันเองส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนมักจะถูกทอดทิ้งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในปีการศึกษา 2553 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 65.25 ปีการศึกษา 2554 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 67.25 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70.00 (โรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา. 2552 : 6, 2553 : 6) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ มาทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสมาชิกในสังคมได้เป็นอย่างดีก่อให้เกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการเรียน เกิดความพึงพอใจ มีการช่วยเหลือกัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

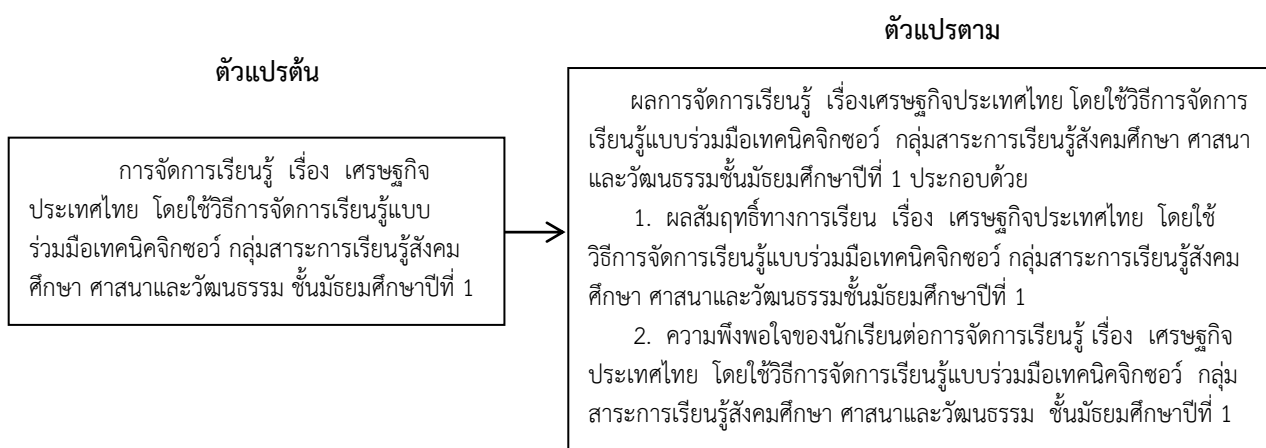
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา พุทธศักราช 2553 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ของปฐมพงษ์ บานฤทธิ์ (2550 : 105-107) หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของทิตินา แชมมณี (2553 : 266-271) หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ของสุวิทย์ มูลคำและคณะ (2551 : 58) แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ทั้งหมด 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 269 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ โดยผ่านความเห็นชอบและตรวจแก้ไขจากประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนอย่างสมบูรณ์

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัณ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. ก่อนการทดลองผู้วิจัยชี้แจงหลักการและเหตุผลให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรับทราบ
3. ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 36 คน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2555 ถึงเดือนกันยายน 2555
5. หลังสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนและสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทยโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยวิเคราะห์ตามสูตร การหาค่า E_1 / E_2

2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I : The effectiveness index) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิเคราะห์จากคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนเมื่อเทียบกับคะแนนเต็มตามวิธีของกู๊ดแมนและชไนเดอร์ (Goodman & Schnider)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าที (t-test แบบ Dependent samples)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบเกณฑ์ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (วาโร พึ่งสวัสดิ์. 2551 : 283)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (วาโร พึ่งสวัสดิ์. 2551 : 285)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation, S.D.) โดยใช้สูตร (วาโร พึ่งสวัสดิ์. 2551 : 298)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย ตรวจสอบความสอดคล้องของรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ระยะเวลา โดยประยุกต์จากแนวคิดของ โรวินELLI (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.K. Hambleton) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องเหมาะสม (IC : Index of consistency) โดยใช้สูตร (วาโร พึ่งสวัสดิ์. 2551 : 245)

2.2 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 220)

2.2.2 วิเคราะห์ค่าความยาก (Difficulty : p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรียนรายข้อคำนวณจากสูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 212)

2.2.3 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายข้อตามวิธีของ เบรนแนน (Brennan) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 214)

2.2.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett method) ใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 229)

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of consistency) (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2551 : 245)

3.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) โดยใช้สูตร (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2551 : 252)

3.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) คำนวณจากสูตร (วาโรเพ็งสวัสดิ์. 2551 : 259-260)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 85.83/84.81

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7851

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง เศรษฐกิจประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เป็นวิธีสอนที่นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์ในการเรียนมาก่อนครูผู้สอนต้องอธิบายขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ให้นักเรียนเข้าใจจึงจะสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ไปใช้ ควรวางแผนและเตรียมความพร้อมก่อนทำการสอน เช่น เตรียมใบความรู้ ใบงาน สื่อและแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนแบบประเมินต่างๆ เพื่อจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

1.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ เน้นการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เช่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะทางสังคม ครูผู้สอนจึงควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะการทำงานเป็นทีมหรือกระบวนการกลุ่มและความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

1.4 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบมาก ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องคอยดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

1.5 การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์ ครูต้องแบ่งกลุ่มนักเรียนให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่ละความสามารถทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อที่นักเรียนจะได้ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์กับเนื้อหาสาระอื่นๆ หรือชั้นอื่นๆ

2.2 ควรนำวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลายๆ โรงเรียน เพื่อหาข้อสรุปผลการศึกษากว้างขวาง

2.3 ควรวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอร์กับเทคนิควิธีสอนอื่นๆ

2.4 ควรวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ร่วมกับนวัตกรรมอื่นๆ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

ปฐมพงษ์ บานฤทัย. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา. รายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2552. สกลนคร : งานวิชาการ, 2552.

_____. รายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2553. สกลนคร : งานวิชาการ, 2553.

_____. หลักสูตรโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา พุทธศักราช 2553. ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สกลนคร : งานวิชาการ, 2553.

ลัดดาวัลย์ คงพลปาน. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ สาระการเรียนรู้ที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. วิธีวิทยาการวิจัย. สกลนคร : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการพัฒนาการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2551.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2545-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2549.

สุวิทย์ มูลคำและคณะ. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ : อี. เค. บุ๊คส์, 2551.

อารุณี บุญยืน. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ เรื่อง ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.